

benünket. A férjemet még a kaposvári színházból ismertem, engem meg Szolnokon látott, és ott látta azt is, hogy hányadán állunk egymással, ezért kezdett mindkettőnket főzni, hogy jöjünk együtt, ami egy színészpárnak nem mindig adatik meg. Az utolsó érve az volt, hogy William Somerset Maugham: Imádok férjhez menni című darabját játszhatjuk. (A fotómontázs bal felső képen Gálfi Lászlóval és Gyuricza Ottóval – a szerk.) Akkoriban a társulat két részből állt, volt egy prózai és egy zenés csapat. Amíg az egyik Békéscsabán játszott, addig a másik vidékre járt. En hosszú ideig a zenés csapatban voltam, és rengeteg operetben játszottam, de egyik kedvencem a Bál a Savoyban volt, amiben Daisy szerepét alakítottam.

Egyszer Mislav István egy prózai darabra leszerződöttetett egy pesti színésznőt, aki a harmadik napon bedobta a törülközőt, azt mondta, hogy köszöni, neki ez nem megfelelő. Aurel Baranga: Közérdek című darabja volt, és egy nagyon híres bukaresti román rendező állította színpadra. Láttam, hogy minden előadást megnézett a színházban és figyelgetett engem, aztán amikor a főszereplőnő föladata, akkor hívott a Mislai és azt mondta: „Eszterkém, a rendező téged választott.” Tehát egy prózai vígjátékban kaptam egy fantasztikus szerepet. Volt egy másfél oldalas nagyjelentem, amiben egy örült színésznő elmeséli, hogy milyen volt az első forgatási napja, és amikor a végén összeestem, akkor vastaps tört ki. Akkor nagyon boldog voltam, talán ki is csordult a könny a szememből.

Na ettől kezdve jöttek a prózai szerepek, egyelőre vígjátékiak. Az első drámai prózai szerepemet, Ar-buzov: Az én szegény Maratomban kaptam, amit 1970-ben játszottunk éjszakai műsorban. Nagyon szerettem azt az előadást, és sokat tanultam benne a színészmesterségről is. Persze zenés darabokban továbbra is játszottam, egyszer még egy naiva-primadonna szerepet is rám osztottak. Na azt nagyon utáltam, de megcsináltam, mert a színháznak szüksége volt rá. Igen, terhesen is játszottam, de az később volt. A fiam hetvenötben, a lányom pedig hetvenhétben született. A fiammal voltam a nyolcadik hónapban, amikor az Oh, azok a régi szép házasságok-ban játszottam hét különböző szerepet.

Mikor kezdtem koreografálni? Nagyon korán. Ugyanis a táncos daraboknál mindig az történt, hogy lejöttek Pestről a vendég-koreográfusok, itt voltak három napig, beállították a számokat, aztán elu-tazták. Utána kezdtünk mi próbálni, és közben rájöttünk, hogy ez se jó így, meg az se jó, aztán mindig én alakítottam át magunknak a táncokat. Egyszer hívott a Mislai, és azt mondta: „Eszter a következő darab a nagymama, Csiky Gergelytől, amiben te leszel a fiatal női főszereplő, az unoka, és te leszel a koreográfus is, csináltál már ilyet eleget.” Megpróbáltam és sikerült. Azért sikerült és talán azért szerettek színészek és rendezők is velem koreografálni, mert tudták, hogy én nem akarok ba-lettművészt faragni szerencsétlen kollégámból, hanem megpróbálom a saját karakteréből kiindulva, ahhoz idomulva beállítani a táncokat, mozgásokat.

Hogy nem volt-e sok? De, nagyon sok energiába került négy-öt-hat főszerepet eljátszani, három-négy darabnak megcsinálni a koreográfiáját, majd reggel hatkor fölkelni és két gyereknek elkészíteni a tízóráját, fölkelteni és iskolába vinni őket. Kemény dolog volt, de túléltük, mert szerettem csinálni. Azt szoktam mondani, hogy amit én ez alatt az ötven év alatt végigéltem ezen a pályán, az két, három embernek is elég volna.

Hogy mik voltak a legkedvesebb darabjaim? Az Orfeusz alászáll, A fogadósné, A vágy villamosa, a Kakukfészek, az Argentin szimfónia, a Cseresznyés kert, a Doktor Hertz, A régi nyár, az Utazás az éjszakában, a Szomorú vasárnap, a Kései találkozás, és ami még nem jut eszembe.

Igen, vendégként játszottam más színházakban, más városokban is, sőt sokat koreografáltam másutt. Miért maradtam végig Békéscsabán? Egyrészt színházon belül is voltak olyan váltásaim – zenésről a prózára, vígjátékról drámára – mintha más színházba szerződtem volna. Másrészt itt mindvégig megmaradt a társulatban az a baráti, családi légkör, amiben jól lehet dolgozni. A társulattól és nem utolsósorban a közönségtől, a várostól is mindig olyan szeretetet, elismerést kaptam, ami doppin-golt. Engem a pályámból itt töltött negyvenkét év művészig teljeseleg kielégített.

A rendező a jutalomjátékról

– Az előadás rendezőjét Konter Lászlót arról kérdeztük, hogy mióta ismeri Felkai Esztert?
 – Én 1963-ban álltam először színpadon, de igazán színész hatvankilencben lettem, és akkor már tudtam Óról, mint egy másik színházban játszó színésznőről, akinek igen jó neve volt a szakmában. Aztán 1972-ben itt, Békéscsabán egy évadon keresztül egy társulat tagjai lettünk. Miután pedig 1993-ban ismét idekerültem, mint igazgató, és tizenégy éven keresztül dolgozhattam vele, rendezhettem Őt, az művészig egy igazán termékeny időszak volt. Eszter remek szerepeket játszott, és nagyszerűen játszotta azokat.
 – És milyenek ismerték meg a közös munkák során Felkai Esztert?
 – Ő a magyar színjátszás egyik legmarkánsabb, és legtermékenyebb színésznője. Olyan művész, aki mindig alkotókész, aki mindig képes teljesíteni, aki fizikailag és szellemileg is állandóan felkészült állapotban van a feladataira, és azokat mindig nagyszerűen oldja meg. Felkai Eszter hűséges típus, annak minden előnyével és hátrányával együtt, aki lelt ebben a városban, ebben a megyében egy életet. Nagyon megérdemli azt, hogy amikor saját elhatározásából lezárja művészi pályáját, akkor egy jutalomjátékkal tehesse azt.
 – Hogyan választották ki a darabot?
 – Mondjuk inkább, hogy a szerepet. Természetesen Ő választotta egy korábban játszott szerepét. Kicsit igazítottam a darabon, hogy egy ilyen korú hölgyről szóljon a történet. Úgy gondolom, hogy Eszter remek lesz ebben a szerepben, és remek lesz azon az estén, amely őt ünnepli, amely neki jár, a hagyományoknak megfelelően az aznap esti bevétellel együtt. Nagyon örülök, hogy ennek az ünnepnek, mint rendező, én is részese lehetek.

Mi is az a jutalomjáték?

A régi színházi hagyomány szerint, a színdirektor kiír egy dátumot, mely napon lejátszott előadás teljes jegybevétele az ünnepelt sztár jutalmazásának alapját képezi. Felkai Eszter jutalomjátéka, az utolsó előadás: február 6-án.

Felkai Eszter pályája ötven évéről

Az első bemutatón 1958. február 17-én volt, tizenöt évesen a Madách Színházban, A hazug című Goldoni darabban, ahol egy jobbsorsra érdemes csibész utcagyereket játszottam. Csodálatos csapatba kerültem, Eck Imre volt a koreográfus. Aztán egyik darab jött a másik után, mindegyikben táncosra volt szükség, és egyszerűen otragadtam két-három évre a Madách Színházban.

Hogy mikor kezdtem táncolni? Óvodás koromban az óvónők elhívták anyámat, hogy lessen meg engem, mert amikor csoportos foglalkozások voltak, akkor én bepattantam a kör közepére, énekeltem, és táncolni se resteltem. Mondták anyámnak, hogy azért mutatják meg, mert ez a gyereket feltétlenül be kell adni egy tánciskolába. Így kerültem egy nagyon jó nevű pesti baletintézetbe. Tizenöt éves voltam, amikor Eck Imre odajött, mert szüksége volt fiatal táncosokra a Nemzetiben és a Madáchban is. Ki is választott, és először az akkori Blaha Lujza téri Nemzeti Színházba mentem el, ahol többször eltevétem, óriási épület volt, rengeteg emberrel. Azt mondtam, hogy nekem ez egy kicsit sok, én itt szédülök, úgyhogy másnap megnéztem a Madách Színházat is. Ott olyan barátságos, olyan szeretettel fogadtak, mint a színház gyerekeit. Leültettek, etettek, itattak, udvaroltak nekem. Úgy éreztem, mintha egy családba kerültem volna, annyira megszerettem a színészetet, hogy éjjel-nappal néztem őket, amikor játszottak, vagy próbáltak. Rájöttem arra, hogy a táncnál, ami addig nekem a mindennem volt, van egy még jobb dolog, és az a színészet. Ekkor kezdtem el a táncról folyamatosan áttérni a színészetre. Persze a táncot se hagytam abba, felleptem, még revüszínházban is, de ott is kellett néha apróbb prózai szerepeket is alakítani. Egy ilyen darabban látott egyszer Berényi Gábor a szolnoki színház akkori igazgatója. Szünetben kihívott az öltözőből, bemutatkozott és azt mondta: „Eszter nekem szükségem lenne magára, jöjjön le Szolnokra!” Egy nagyot nyeltem, megköszöntem a lehetőséget, azt mondtam, hogy gondolkodom rajta, és a végén igent mondtam. Így kerültem Szolnokra, ahol olyan – Pestről politikai okok miatt elűldözött – színészek voltak a társulat tagjai, mint Mensáros László, Somogyvári Rudolf, vagy Mádi Szabó Gábor. Karkötelezettségű színészként kerültem oda, de nagy szerencsémre a szubrett rögtön októberben megbetegedett. Berényi hivatott, és azt mondta: „Eszter, maga az egyetlen ebben a színházban, aki tud táncolni, úgyhogy át kell vennie a Haway rózsájának szubrett-főszerepét.” Na, abban aztán kellett táncolni, énekelni, prózát mondani, poentírozni, lehetett a szakmát tanulni. És tanítottak is a kollégák, közöttük Gálfi László, aki rögtön Szolnokra kerülésemtől nagyon sokat foglalkozott velem. Talán azért is voltunk utána negyvenegy évig házasok, mert olyan jól sikerültek a magánórák. Aztán a Haway rózsája után jött a következő főszerep, ami után hívatott az igazgató, és azt mondta, hogy Eszter maga mostantól nem karkötelezett, hanem színész. Én innen, Szolnoktól számitom a színészsé válásomat. Jó iskola volt ez nekünk, nagyszerű színészek tanítottak bennünket, fiatalokat, Mensáros Lászlót például mindig fiatalok csapata vette körül, akiket állandóan oktattak színházról, irodalomról, zenéről, képzőművészetről, gyakran hajnalinál tartó beszélgetéseken. Aztán velem sokat foglalkozott például Pásztor Erzsébet is, akiktől többek között a poentírozásról tanultam. Később már szerződési ajánlatokat is kaptam, így Szolnokról el is mentem Debrecenbe, majd Győrbe.

Aztán a párommal – Gálfi Lászlóval – meguntuk a különélést, összeházasodtunk és hatvanhatban együtt jöttünk ide Békéscsabára. Az akkori, itteni igazgató, Mislav István már régóta környékezett

A Jókai Színház belső családi, és külső kommunikációja

Practicomp számítógépeink folyik. Kitűnően.

A színházklubjénél a Best Bátor-nál vásároltuk. Kedvezményesen.

Akár az Ön családja, a Jókai Színház nagy családja is itt lesz el, és itt győzi erőt.

A színházklub új padjától a **G&O BURKOLÓHÁZ** **Értékesítő és Képzőközpont KFT.** **www.gandoo.hu** tette járhatóvá.

További támogatóink:

Mafold **TONDACH** **Béni** **EPICENTER**

A hölgy fecseg és nyomoz – műsorfüzet – szerkesztette Józsa Mihály ■ fotó: Veress Erzsébet, Jókai Színház képtárcsák ■ grafika: Lengyel Tibor ■ nyomdai előkészítés: LogoMotiv Kreatív Műhely ■ készült a Hungária Press Nyomdaipari Kft. nyomdaüzemében, 5600 Békéscsaba, Kéthelyházi út 18. ■ Kiadja a Békés Megyei Jókai Színház, 5600 Békéscsaba, Andrássy út 1., telefon: 06 (66) 519-559, titkárság: 06 (66) 519-569, szervezés: 06 (66) 519-550, fax: 06 (66) 519-560, www.jokaiszinhaz.hu, www.szinhaz.hu; E-mail: jokaiszinhaz@jokaiszinhaz.hu, titkarsag@jokaiszinhaz.hu ■ Felelős kiadó: Fekete Péter igazgató.